

190

SENÁT

PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

11. funkční období

190

Návrh senátního návrhu zákona senátora Vladimíra Plačka
a dalších senátorů, kterým se mění zákon č. 112/2016 Sb.,
o evidenci tržeb, ve znění pozdějších zákonů

2017

Parlament České republiky

Senát

11. funkční období

2017

N á v r h

senátního návrhu zákona,

**senátorů Vladimíra Plačka, Milady Emmerové, Evy Sykové,
Aleny Dernerové, Boženy Sekaninové, Lubomíra France,
Jiřího Voseckého, Jaroslava Doubravy a Václava Homolky,**

**kterým se mění zákon č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb,
ve znění pozdějších zákonů**

ZÁKON
ze dne ... 2017,
kterým se mění zákon č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb, ve znění pozdějších zákonů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Část první

Čl. I

Zákon č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb, ve znění zákona č. 183/2017 Sb. se mění takto:

1. § 12 odst. 3 zákona č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb se doplňuje takto:

(3) Evidovanou tržbou nejsou také tržby:

- k) poskytovatele sociálních služeb, jenž není příspěvkovou organizací,
- l) zdravotnického zařízení poskytujícího ambulantní péči, vyjma zdravotnických zařízení poskytujících zdravotní péči v oborech klinická stomatologie, ortodontie, dentální hygienista, v zařízeních reprodukční medicíny a zařízeních lékárenské péče,
- m) zdravotnického zařízení poskytujícího lůžkovou péči, jenž není příspěvkovou organizací.

Část druhá

Čl. II

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dne 1.2.2018.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

A. Obecná část

1. Zhodnocení platného právního stavu, odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy a vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku

Podle současného stavu jsou vyloučeny z evidence tržby ty subjekty, jež jsou vyjmenovány v ust. § 12, odst. 1-3 zákona. Zákon o evidenci tržeb je obecně koncipován takovým způsobem, že přímo vyjímá z povinnosti evidence tržeb takové podnikatelské segmenty, které již podléhají regulaci na základě jiných předpisů, jsou financovány z veřejných zdrojů nebo působí v oblasti veřejně prospěšných činností a podobně (viz důvodová zpráva k zákonu o evidenci tržeb).

Máme za to, že okruh těchto subjektů by měl být rozšířen, a to proto, že mimo v zákoně uvedené subjekty, do této kategorie spadají rovněž další subjekty, které podléhají regulaci, jsou financovány z veřejných zdrojů a působí v oblasti veřejně prospěšných činností. S ohledem na povahu těchto institucí je vyloučeno, aby byl přípustný režim dle ust. § 12 odst. 4 zákona a bylo tak možné takové výluky dosáhnout tímto materiálním kritériem popřípadě nařízením vlády. Jelikož se jedná o velký rozsah takto poskytovaných služeb, navrhuje se postup ústavně konformním způsobem, tj. upravit tyto výluky zákonem.

V prvé řadě se jedná o poskytovatele sociálních služeb, které nejsou příspěvkovou organizací, a tedy na které by nebylo možné aplikovat ust. § 12 odst. 1 zákona. Jedná se o ústavy, spolky, korporace veřejného práva poskytující sociální služby, apod. V těchto institucích působí veřejnoprávní kontrola prostřednictvím příspěvků na činnost, veřejnoprávních smluv, poskytnutých dotací, apod. a tedy další kontrola prostřednictvím evidence tržeb se jeví jako nadbytečná a nepřiměřeně omezující. Tito poskytovatelé sociálních služeb poskytují služby obdobné těm, které poskytují poskytovatelé sociálních služeb jako příspěvkové organizace, které však tržby evidovat nemusejí, tudíž se zvýšenými náklady na personál a služby na zabezpečení evidence tržeb v konkurenčním prostředí mohou dostávat do konkurenční nevýhody.

Navrhuje se dále vyloučit z působnosti zákona zdravotnická zařízení poskytující ambulantní péči, vyjma zdravotnických zařízení poskytujících zdravotní péči v oborech klinická stomatologie, ortodontie, dentální hygienista, zařízení reprodukční medicíny a zařízení lékárenské péče. Zdravotnická zařízení ambulantní péče poskytují zdravotní služby v naprosté většině s tím, že platby jsou jim hrazeny na základě smluvních vztahů uzavřených se zdravotními pojišťovnami, které také provádějí kontrolu prováděného plnění. Nad rámec toho je prováděna veřejnoprávní kontrola prostřednictvím příslušných krajských úřadů. Se zavedením povinnosti evidovat tržby ve zdravotnických zařízeních ambulantní péče vyvstává také velké riziko ukončení lékařských praxí starších lékařek a lékařů, obdobně jako při zavedení povinnosti vydávat lékařský předpis v elektronické podobě, (např. dle sdělení zástupců Sdružení praktických lékařů pro dospělé a Sdružení praktických lékařů pro děti a dorost na jednání Stálé komise Senátu pro rozvoj venkova dne 18.7.2017 v obou případech až 10 % lékařek a lékařů). To by v konečném důsledku znamenalo, že v některých oborech, zejména pak v již výše zmiňovaných oborech praktických lékařů, které jsou již nyní výrazně personálně poddimenzovány, by došlo k citelnému zhoršení dostupnosti lékařské péče. Daný stav může být kritický zejména na malých městech a vesnicích.

Na druhou stranu se navrhuje ponechat v působnosti zákona obory klinická stomatologie, ortodontie a dentální hygienista, v zařízeních reprodukční medicíny a zařízeních lékárenské péče, které generují velkou část přímých plateb a u kterých je zvýšená kontrola na místě. Zejména v oboru dentální hygienista, ale též v určitých případech oboru klinická stomatologie, je obvyklou praxí, že tato zařízení poskytují zdravotní služby bez smluvních vztahů se zdravotními pojišťovnami, a proto evidence tržeb prostřednictvím zákona je zde na místě.

Navrhuje se dále, aby z působnosti zákona byly vyloučeny zdravotnická zařízení, která nejsou příspěvkovou organizací a která poskytují lůžkovou péči. Rovněž v této části zdravotních služeb se jedná především o obchodní korporace podnikající v oblasti zdravotních služeb. I v těchto případech je prováděna veřejnoprávní kontrola prostřednictvím krajských úřadů a dále prostřednictvím zdravotních pojišťoven, se kterými mají tato zařízení uzavřeny smlouvy na úhradu zdravotních služeb.

V obou výše uvedených případech zdravotnických zařízení lze samozřejmě platby řešit nehotovostní úhradou složením přísl. částky pacientem na účet zdravotnického zařízení na poště či převodem z účtu, ovšem za výrazného dyskomfortu pro pacienta, včetně většinou nutnosti navštívit přísl. zdravotnické zařízení opakovaně.

2. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Navrhovaná úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

3. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Na právní úpravu řešenou tímto návrhem se nevztahují žádné mezinárodní smlouvy, kterými je Česká republika vázána.

4. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, na rozpočty krajů a obcí (ostatní veřejné rozpočty)

Navrhovaná právní úprava nebude mít dopad na státní rozpočet a na ostatní veřejné rozpočty, jelikož kontrola je prováděna prostřednictvím veřejnoprávních orgánů.

5. Odůvodnění návrhu, aby Poslanecká sněmovna vyslovila se senátním návrhem zákona souhlas již v prvním čtení.

Domníváme se, že schválení novely zákona je nezbytné a změnu nelze dosáhnout prostřednictvím materiálního korektivu uvedeného v ust. § 12 odst. 4 zákona ani prostřednictvím nařízení vlády dle zmocňovacího ustanovení zákona. Nařízení vlády je podzákonou právní normou, a tedy změna prostřednictvím novely zákona je ústavně konformní a preferovaný způsob, jak docílit požadované změny.

6. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy se závazky vyplývajícími pro Českou republiku z členství v Evropské unii

Návrh novely zákona není v rozporu s právními akty Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie, obecnými právními zásadami práva Evropské unie ani s legislativními záměry a návrhy předpisů Evropské unie.

7. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na podnikatelské prostředí České republiky a sociální dopady, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, a dopady na životní prostředí

Navrhovaná právní úprava nebude mít hospodářský a finanční dosah na podnikatelské prostředí České republiky.

Navrhovanou právní úpravou dojde k spravedlivému a vyváženému způsobu právní reglementace.

Navrhovaná úprava nebude mít dopady na životní prostředí.

8. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navrhovaná právní úprava je v souladu se Směrnicí Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Údaje, které jsou uvedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z informačního systému evidence obyvatel, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

Z navrhované právní úpravy neplynou nepříznivé důsledky pro ochranu soukromí a osobních údajů.

9. Zhodnocení korupčních rizik

Navrhované změny představují pouze dílčí změny již existující zákonné právní úpravy. V souvislosti s touto právní úpravou dochází ke změně jen nepatrné části právního předpisu.

Vzhledem k obsahu právní úpravy nebyla shledána žádná rizika, která by mohla vést ke korupčnímu jednání.

10. Zhodnocení platného právního stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Navrhovaná právní úprava nemá vliv na rovné postavení mužů a žen, a proto je z tohoto hlediska neutrální.

B. Zvláštní část

K Čl. I

K bodu 1

Záměr návrhu zákona je mezi tržby vyloučené z evidence tržeb přiřadit také tržby poskytovatelů sociálních a zdravotních služeb, jež nejsou příspěvkovými organizacemi, a též poskytovatelů ambulantních zdravotních služeb, vyjma vyjmenovaných, přičemž podrobné zdůvodnění je uvedeno v rámci A. Obecné části.

§ 12

Tržby vyloučené z evidence tržeb

(1) Evidovanou tržbou nejsou tržby

- a) státu,
- b) územního samosprávného celku,
- c) příspěvkové organizace,
- d) České národní banky,
- e) držitele poštovní licence.

(2) Evidovanou tržbou nejsou také tržby

- a) banky, včetně zahraniční banky,
- b) spořitelního a úvěrního družstva,
- c) pojišťovny a zajišťovny,
- d) investiční společnosti a investičního fondu,
- e) obchodníka s cennými papíry,
- f) centrálního depozitáře,
- g) penzijní společnosti,
- h) penzijního fondu,
- i) z podnikání v energetických odvětvích na základě licence udělené podle energetického zákona,
- j) z podnikání na základě povolení krajského úřadu podle zákona o vodovodech a kanalizacích.

(3) Evidovanou tržbou nejsou také tržby

- a) uskutečněné do přidělení daňového identifikačního čísla a během 10 dní následujících po jeho přidělení,
- b) z poštovních služeb a zboží a služeb poskytovaných v přímé souvislosti s nimi,
- c) ze vztahu souvisejícího s pracovníprávním nebo obdobným vztahem,
- d) ze stravování a ubytování žákům a studentům poskytovaného školou, vysokou školou nebo školským zařízením,
- e) z jízdného nebo související platby hrazených v dopravních prostředcích při pravidelné

hromadné přepravě osob,

f) na palubě letadel,

g) z osobní železniční přepravy,

h) z drobné vedlejší podnikatelské činnosti veřejně prospěšných poplatníků,

i) z prodeje zboží či služeb prostřednictvím prodejního automatu,

j) z provozování veřejných toalet,

k) poskytovatele sociálních služeb, jenž není příspěvkovou organizací,

l) zdravotnického zařízení poskytujícího ambulantní péči, vyjma zdravotnických zařízení poskytujících zdravotní péči v oborech klinická stomatologie, ortodoncie, dentální hygienista, v zařízeních reprodukční medicíny a zařízeních lékárenské péče,

m) zdravotnického zařízení poskytujícího lůžkovou péči, jenž není příspěvkovou organizací.

(4) Evidovanou tržbou nejsou také tržby, jejichž evidování běžným způsobem by znemožnilo nebo zásadně ztížilo plynulý a hospodárný výkon činnosti, ze které tato tržba plyne, pokud tuto překážku nelze odstranit evidováním tržeb ve zjednodušeném režimu. Tyto tržby stanoví nařízením vláda.